

MIKKELIN HIIPPAKUNNAN PIISPA

Mikkeli 20.1.2021

Hyvät kirkkoherrat

Koronavirusepidemia tuntuu pitkittyvän. Nyt olemme eläneet jo kymmenen kuukautta erilaisien rajoitusten keskellä. Lisäksi uudet koronavirusmutaatiot aiheuttavat huolta. Samalla huoli ja kysymys seurakuntien hengellisen elämän hoitamisesta ja turvaamisesta on kuulunut ja näkynyt yhteydenotoissa ja erilaisissa keskusteluissa. Erityisenä kysymyksenä on ollut ehtoollisen vieton mahdollisuus tiukkojen rajoitusten aikana.

Olemme sitoutuneet kirkossa noudattamaan viranomaisten ohjeita ja määräyksiä kokoontumisrajoituksista. Tästä pidämme edelleen kiinni. Samaan aikaan tulee miettiä yhteisiä keinoja siihen, miten turvaamme ehtoollisen vieton mahdollisuuden myös näissä oloissa.

Mikkelin hiippakunta koostuu hyvin erilaisista seurakunnista ja siksi eri käytäntöjen soveltaminen jää paikallisesti kirkkoherran harkintaan. Ehtoollisen vieton tapa tulee miettiä kussakin seurakunnassa erikseen.

Poikkeusoloissakin on tärkeää, että ehtoollisen vieton ratkaisut noudattavat luterilaista ehtoolliskäsitystä. Tähän on useampia tapoja.

1. Seurakuntien toimitilat ovat erilaisia. Osassa tavanomainen osallistujamäärä mahtuu viettämään messua yhdessä tilassa henkilörajoitustenkin aikana ja tällöin normaali messun viettäminen turvavälein ja koronaohjein voi jatkua.
2. Mikäli seurakunnan messun viettopaikka voidaan jakaa useammaksi eri tilaksi tai seurakunta voi osallistua messuun useissa erillisissä tiloissa (esimerkiksi väliseinällä erotettavat tilat tai seurakuntakeskuksen erilliset tilat), messu striimataan päätilasta muihin tiloihin ja ehtoollinen jaetaan kaikissa tiloissa erikseen siten, että yksittäinen seurakuntalainen on koko messun ajan vain yhdessä ja samassa tilassa eikä siirry tilasta toiseen. Mahdollisuuksien mukaan jokaisessa tilassa olisi hyvä olla erilliset työntekijät.

Osassa seurakuntia tällainen riittää tavanomaisen messun toimittamiseen. Tässä ratkaisussa on syytä kiinnittää huomiota siihen, että tiloihin tultaessa ja niistä poistuttaessa väkijoukot eivät sekoitu keskenään.

3. Erityisesti silloin, kun on voimassa 10 henkilön rajoitus ja seurakunnan tiloja ei voi jakaa osiin tai seurakunta ei voi osallistua messuun erillisissä tiloissa, on mahdollista toimia seuraavasti.

Välittömästi striimatun jumalanpalveluksen jälkeen seurakunnalle tarjotaan mahdollisuus tulla samaan kirkkoon ottamaan vastaan ehtoollinen. Kutsu esitetään striimattavan jumalanpalveluksen aikana. Striimattuun jumalanpalvelukseen osallistuneet ovat valmistautuneet ottamaan vastaan ehtoollisen sakramentin. Tällainen ehtoollisen vietotapa voidaan nähdä saman messun jatkumisena. Pappi jakaa ehtoollisen alttarilla juuri konsekroiduista aineista ja lausuu jakamisen jälkeen kiitosrukouksen ja siunauksen. Näin tarjotaan myös mahdollisuus pysähtyä ja hiljentyä tutussa pyhässä tilassa.

On hyvä, että kirkossa on yksi pappi ehtoollista jakamassa, toinen pappi tai diakoni sielunhoidollisia keskusteluja varten, vahtimestari huolehtimassa turvaväleistä ja oikeasta henkilömäärästä sekä kirkkomuusikko rakentamassa musiikin siltaa messun alkuaan.

Seurakuntalaisia on syytä ohjeistaa näistä käytännön järjestelyistä ja aikarajasta, mihin saakka ehtoollinen on saatavissa.

4. Seurakunnassa voidaan järjestää viikkomessun ohjeistuksen pohjalta toteutettavia ehtoollishartauksia. Viikkomessun kaava mahdollistaa erilaisia toteutuksia. Ehtoollisen viettoon voidaan myös ottaa ennakoilmoittautumisia. Mikäli tulijoita on enemmän kuin henkilömäärärajoitukset sallivat, voidaan järjestää tarvittaessa useampi tilaisuus.
5. Ehtoollisen ensisijainen viettämisen paikka on seurakunnan messussa. Silloin, kun ihmisen vointi tai jaksaminen eivät tätä salli, on mahdollista pyytää papilta yksityistä ehtoollista. Tätä varten kirkkokäsikirjassa on ohje ehtoollisen viettämiseen sairaan luona. Nykyisten rajoitusten aikana tätä mahdollisuutta on hyvä pitää tarjolla erityisen matalalla kynnyksellä.

Nämä ohjeet ovat käytettävissä niin kauan kuin kokoontumisrajoitukset estävät normaalin kokoontumisen jumalanpalveluksiin. Kun osallistuminen on jälleen vapaampaa tai kun tavanomainen määrä messuun osallistuvia mahtuu kirkkotilaan, erilaiset poikkeusjärjestelyt päättyvät. Näitä ei ole tarkoitettu poikkeusolojen jälkeiseksi pysyväksi käytännöksi.

Rippikoululaisten osallistumiseen ehtoolliselle on syytä kiinnittää huomiota Rippikoulusuunnitelma 2017:n mukaisesti.

Kaikissa tilanteissa on otettava huomioon hygieniaohjeiden noudattaminen. Ensisijaisesti turvallisuus varmistetaan aiemmissa Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ohjeissa mainituilla tavoilla: 1–2 metrin turvavälit, hyvä käsi-, yskimis- ja aivastushygienia, käsidesin saatavuus ja kaikkein tärkeimpänä se, että tilaisuuksiin tullaan vain terveenä.

THL:n ohjeen mukaan kasvomaskeja tulee käyttää julkisissa sisätiloissa ja yleisötilaisuuksissa, joissa lähikontakteja ei voida aina välttää. Kirkot ja muut uskonnollisten yhteisöjen tilat kuuluvat näihin em. julkisiin tiloihin. Tilanteissa, joissa on lähikontakteja, suositellaan seurakunnissa kasvomaskeiden käyttöä. THL:n kasvomaskeisuositus koskee kaikkia yli 12-vuotiaita.

Seurakunnissa noudatetaan ja seurataan OKM:n ja THL:n ohjeita, kuten [Ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä](#)

[julkisten tilojen käytössä \(minedu.fi\)](#)) ja [Vastuullinen tapahtuma-työryhmän periaatteet tapahtumien järjestämiseksi koronaepidemian aikana \(hankeikkuna.fi\)](#).

Alueelliset viranomaiset voivat antaa alueellaan omia täydentäviä tai rajatumpia suosituksia, jotka perustuvat niiden omaan riskinarviointiin. Lisäksi on mahdollista kysyä neuvoa aluehallintovirastojen ohjeistuksen mukaisesti: "Tarvittaessa neuvoja yleisten ohjeiden paikalliseen soveltamiseen voi kysyä kunnan tartuntataudeista vastaavalta lääkäriltä."

* * *

Rajoitusten, huolten ja toiminnan uudelleen järjestelemistenkin keskellä saamme luottaa hyvään Jumalaan. Siihen meitä rohkaisee tämän viikon psalmi: "Turvautukaa Herraan ja hänen voimaansa, etsikää aina hänen kasvojaan." (Ps. 105: 4).

Työn iloa ja tulevaisuuden uskoa toivottaen

Seppo Häkkinen